

יגאל ואמו (1942)
אמא המשיכה לשקר

אני חושף את אמי ואת אחותי כי הן מספיק מבוגרות. הן עצמן דיכאו אותי ארבעים שנה.

למה אתה עושה את זה?

לא מתוך אקט של גבורה. כי אם מתוך אקט של נוחיות, כך אני גומר חשבונות. הן עיקמו את האף לפה ולשם, אבל זה עובר, זה בסך הכל נייד. כבר אמרו דברים יתר יומים על אנשים חיים, ואין לי כל יסורימצפון, זהו יחס הדדי, מה שהן עשו לנפש שלי אינו ניתן לחיקון.

מה היה יחסך לתומרוקין, אביך החורג?

הוא היה אדם מסוגר, עם סייגים של אל תגידו בגת. הוא נהג איתי פה, אבל לא יותר מזה.

הוא נשא את אמך לאשה כשהיית כמעט תינוק, האם לא חשתי חייב לו על שהעניק לך את שמו וגידל אותך ככך?

לשאת את אמא שלי זה מאווכים פרי אקסלנס. הוא כנראה אהב שיתנהגו אליו רע, הייתי רע אם לא הייתי אליו רע. אמא שלי החזיקה את כל הסביבה קצרה. תמיד הסתובבו סביבה גברים, חשבתי שיש לה רומנים סוערים, אבל הם בסך הכל סחבו לה את הסלים. היא היתה מה שנקרא בצרפתית "אלומז", מדליקה וב"סוף בורחת.

גם אחותך היא כזאת?

לא, אבל היא מרכאת את בעלה. זהו מסורת בת שלושה דורות במישפחה שלי. נה. סבתי היתה כזאת, אמי היתה כזאת ואחותי היא כזאת.

ואשתך?

אשתי תורכיה, אני פוחד מתורכיות.

אתה נוהג חירות במה שאתה אומר על הנשים בחיך.

אולי מפני שאף פעם לא היתה לי תחושה של מישפחתיות, אף פעם לא הייתי לי תחושה של שייכות, לא הלכתי

אם אני גר פה, איכפת לי. יש לי טראומות של צלבנים. יש דברים שמר גיזים אותי, אני בארץ ואני צריך לחי יות פה.

אתה מקורב לחוגי הספרדים, יש לך חברים כמו גזי חקק, כוכבי שמש וצירלי ביטון, מה דעתך על הקמת רשימה של ספרדים ופז' קום מהסוג של רשימת אבני הצירא?

אנחנו חיים בעולם מלא בעיות, יותר ויותר אנשים פחות ופחות מבינים מה מתרחש סביבם, אנשים לוקחים דברים "פור גרנטד". הבעיה היא שכל אותה חב

יגאל (1935)
מחקר קטן

רה, הכוללת את שכנינו הערבים וידידינו הפרנקים באשר הם, נמצאת בתהליך של ההתהוות, ואנחנו לא עוזרים לחברה הזו להתהוות.

היותר רגילים, אלה שמכנים אותם מא"פיה שמאלנית, מכים על חטא, אבל כל האחרים עסוקים בלספח נוסטלגיה לחמור לות במרוקו. במרוקו המימונה היתה מימונה, חגיגה שכל המישפחה השתתפה בה. פה המימונה זה לורוק תירס על שימר עון פרס ולהמליך קוף כמו דיד לוי. חברות בהתהוות מהוות בעייה. השפה שונה, הו'ארגון שונה, אפילו עם אנגלור סאכסים יש בעיות, אז שלא יהיו בעיות עם המרוקאים? אני לא מבין מה עושים מהרשימה של אברהם צירא עניין, בסך הכל נוסף שבט של אורנג'ונג'ונג'ים לג'ורחיות.

אינך סבור שרשימה עדתית מסכנת, שהיא עשויה לפגוע את המדינה לשני מחצות?

מסוכן, הכל מסוכן, אנחנו חיים על אבק שריפה. לפחות אברהם צירא עשה מעשה אחד טוב, הוא דפק את המפד"ל. המערך שיחק כאן הכי נכון, הם עשו צעד נכון והשתילו אצל אברהם צירא את און, בדיוק כמו שהליכוד השתל אצ"לם את זורבין.

טוריקו, הייתי שותה בבאר פורטו דיקו, ומדמה לעצמי שאני נוסע לשם. ככל ש'אני יותר מתבגר, ההפסקות בין תקופות השיכרות גדלות יותר. הנפש לעיתים חפה, אבל הגוף לא משלים.

מה היחס שלך לעצמך כתי קופות של שיכרות?

ישראל, ופוצצו לי את העיניים. מה יוצא לי מהפוליטיקה? הנפש יוצאת נשכרת והי כיס לא כל כך.

מתי נפגשת עם אביך מדי ירך בפעם הראשונה?

באוגוסט 1955 בגרמניה. ביקשתי ממנו שישלח לי כרטיס.

נולדתי בגרמניה הנאצית לאב נוצרי ולאם יהודיה, ושמי היה פטר גרגורי מרסין היילברג. הדבה שנים לא דיברתי על זה מתוך מעצורים

66

שונא את עצמי שינאת מוות, הרי זה מזוכים פריאקסלנס להיות שיכור. אין דרגה יותר נמוכה מאשר שיכור בקיא של עצמו לקראת הזריחה, בפרט בתלי אביב עם השמש הבהירה.

וממה נובעת האדימות שלך,

יגאל (1956)
פגישה מבגרת

האם היא תוצאה של תיסכול אמנותי?

זה לא שייך לאמנות. האלימות שלי היא חברתית, ונובעת מהשיטוס של החברה, אני משיב לאנשים באותו מטבע. אף פעם לא הרמתי יד ראשון. יתכן שאני מאבד את חרצובותי הלשון והידיים הולכות אחרי זה. אבל האלימות שלי היא תמיד תגובה לאלימות ולטיטוס.

בזיכרונותיו, כותב סאלין, שהיו לו דור דות שפינקו אותו וכל היום היו אומרות לו פוצניו ממיני, מטרידות אותו באהב תן וחודרות לפרטיות שלו. הוא היה מחרי בן במינסיה, כדי שיהיה מסריח והן לא תיגשנה אליו בגלל הסירחון.

התדמית הזו שלך, של איש שיכור, גם ואדים לא מפריעה לך?

יכול להיות שזה מפריע לי, יתכן ש'אין לי מקום בחברה הממוסדת, כמו ש'הקורד שלי מחייב. מי שמכיר אותי, יש לו דיעה אחרת עלי, ובשבילי זו נחמה פורתא. אני לא יכול ללבוש פיאה-נוכי רית כשיש לי קרחת.

האם אתה עושה כסף מי האמנות שלך, האם הציורים, הפסלים והרפרודוקציות הפכו איתך איש עשיר?

לא.

אתה אמן מפורסם וחשוב, יחד עם זאת מעין "ילד נורא", מה הם היחסים שלך עם המימוסר החב'רתי?

מאז שהקמתי את האגנדרטה לשוואה ולי תקומה אנשים נזהרים ממני. פעם היה להם יותר נוח להיראות בחברתי. היום שואיטטים וביטחוניסטים מעדיפים להגיד לי שלום רק כשאנחנו נפגשים בסימטה צדדית.

זה איכפת לך?

איך היתה הפגישה ביניכם?

הוא שחקן.

מה זה אומר?

הכל. הסתכל עלי, באתי בגינסט למיזרח גרמניה, לא ראו שם דברים כאלה, הי מיכנסיים שם היו עם מגנטים. פגשתי גם את דודי, אונקל הלמוט, הוא היה טייס תובלה באס"א, הוא יותר סימפטי מאבי, כיום הוא ארכיטקט במינכן.

האם הפגישה עם האיש שהוליד אותך היתה משמעותית, היתה זה חשיבות מכרעת בחיך?

הפגישה היתה מבגרת. תמיד הייתי בי אשלייה ובצימאון לראות את מי שיצר אותי, לקרוא אותו לדין — למה עזבתני? אחר כך פגשתי את אחי הצעיר ממני בשנתיים, וראיתי את תסביכו, הייתי די מבוסס שאבי עזב אותי בגיל צעיר.

מתי התחתנת?

התחתנתי עם נעמי ב' 1957 בהולנד.

יגאל כפורים
שיהיה מסריח

הכרתי אותה בבתיים. גדלתי בבתיים, חייתי שם מ' 1940 עד שהתגייסתי. יש לנו ילדה אחת, אורנה, בת 22.

איך אתה מסביר את תקופות השיכרות שלך?

תמיד אפשר להמציא לזה סיבות. אני מניח שהשיכרות היא איזה אנטיקלימקס בעבודתה. ככה אני די מתבודד ולא איש חברה. לא אוהב יציאות ומסיבות. יש לי די פחדקה, היום התגברתי על כך, פעם כל הופעה בפומבי היתה קשורה לבקבוק ויסקי, ככל שאני מתבגר, אני יוצא מזה. כשאניע לגיל 120 אשתכר מציצנות נבי טים.

אתה מגיע לקלימקס. ואחר כך הדרך הבטוחה והמיידית היא לשתות. הדרך הי שנית היא לנסוע לבד לארצות הרחוקות. ללכת בהודו או באפריקה, זו תרופה לדיכאון. כשלא הייתי יכול לנסוע לפור

כשאני חושף אנשים הקרובים אלי,
זה לא מתוך אקט של גבורה.
זה מתוך אקט של נוחיות.
כך אני גומר אתם חשבונות

66

מבית שלי כדי לא ללכת לבית פחות טוב.

האם דנשים היתה השפעה על האמנות שלך?

לא, לנשים לא היתה השפעה.

מה אם כך מניע את הגיי רויים שלך, את האמנות שלך?

אירועים, סקרנויות באשר הן, לאידווקא הרפתקה של מין. הגריו לגבי הוא הרבה יותר חזק ונובע מדברים שביני לבין עצמי.

ברשותך נחזור אל יגאל תור מרקין, אתה נהנה לחשוף את עצמך?

יש דברים שאני מוכן להיחשף להם, יש דברים שלא. אדם אינו חושף מה שאינו רוצה. בדרך כלל אני מעדיף להי גיד את הדברים ככלי ראשון, שלא ירגנו מאחורי גבי. כמוכן שהחשיפות שלי הן במיחה, כדי שהסביבה הקרובה לא תיפגע.

כשכתבת על אמך ועל אחותך בירחון "מוניטין" הן לא נפגעו?